

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Svar på remiss av SOU 2022:28 Vår demokrati - värd att värna varje dag

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande, daterat 2022-09-27, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen för fortsatt hantering.

Beskrivning av ärendet

En förfrågan har inkommit från kommunledningsförvaltningen om att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ska yttra sig över de förslag i Remiss av SOU 2022:28: Vår demokrati – värd att värna varje dag som berör utbildningsverksamheten. Kommunledningsförvaltningen kommer sedan sammanställa ett gemensamt svar för Enköpings kommun i sin helhet som kommunstyrelsen fattar beslut om om.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande återfinns i bilaga 01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på remiss av SOU 2022:28 Vår demokrati - värd att värna varje dag, daterad 2022-09-27

Bilaga 01 – Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2022-09-27

Remissen (SOU 2022:28) finns att läsa i sin helhet på regeringen.se

Linda Lindahl
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Malin Kvist
Utredare
Enköpings kommun

ENKÖPINGS
KOMMUN

2 (2)

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss av SOU 2022:28: Vår demokrati – värd att värna varje dag

I detta yttrande redogör utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för synpunkter kopplade till de bedömningar, rekommendationer och förslag som finns i betänkandet Vår demokrati – Vård att värna varje dag. Nämnden vill börja med att skicka en mer övergripande synpunkt vad gäller remissen i sin helhet. Det är svårt att utifrån betänkandet förstå på vilken grund bedömningen av arbetet med skolans demokratiuppdrag görs. Bedömningen tycks grunda sig på uppfattningar och intryck snarare än mer djupgående analyser av nuläget. Det är därför inte tydligt varför man i betänkandet anser att de föreslagna åtgärderna bör genomföras. Samtidigt är huvuddelen av de rekommendationer och förslag som lämnas inte särskilt ingripande och av den orsaken ser utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden inte anledning till att vare sig tillstyrka eller avstyrka huvuddelen av förslagen. Detta med undantag från rekommendationen om att Skolinspektionen ska genomföra kvalitetsgranskningar av skolornas arbete med demokrati, vilket nämnden avstyrker.

Synpunkter på respektive bedömning, rekommendation och förslag

Bedömning: Det finns oklarheter och skillnader i synen på hur skolans demokratiuppdrag ska tolkas och omsättas i praktiken. I förlängningen kan detta bidra till att alla elever inte ges samma möjligheter att utbildas till medvetna och kompetenta samhällsmedborgare. Många aktörer producerar undervisningsmaterial om demokrati för skolan. För lärare är det svårt att få en överblick över materialet samtidigt som aktörerna har svårigheter att nå ut (s. 93).

Nämnden delar till viss utredningens bedömning att det finns skillnader i synen på hur skolans demokratiuppdrag ska tolkas och omsättas i praktiken. I linje med den mer generella synpunkten ovan ställer sig nämnden dock frågande till hur

stor av ett problem detta är och konstaterar en avsaknad av underlag som tydliggör på vilken grund kommittén gjort den bedömningen.

Rekommendation: Skolverket får i uppdrag att förtydliga skolans demokratiuppdrag genom att utforma rekommendationer, allmänna råd och inspirationsmaterial som kan användas av huvudmän, skolledare och skolans personal (s. 93)

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens bedömning är att demokratiuppdraget är generellt sett är tydligt. Ett visst behov av förtydligande finns vad gäller kravet på att undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer. Nämnden har därför ingenting att invända mot att ytterligare stödmaterial skulle tas fram kring skolans demokratiuppdrag.

Rekommendation: Skolinspektionen får i uppdrag att genomföra kvalitetsgranskningar av grundskolornas respektive gymnasieskolornas arbete med demokrati (s. 94)

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden avstyrker rekommendationen då nämnden ställer sig frågande till hur en sådan utvärdering praktiskt skulle kunna genomföras. Demokratiuppdraget är ett omfattande och brett uppdrag som genomsyrar hela skolans arbete. Risken vid genomförande av kvalitetsgranskningar blir att demokratiuppdraget reduceras till det som är mätbart och/eller kan fångas i en enkät och att fokus blir på hur väl verksamheten kan beskriva arbetet snarare än hur arbetet i realiteten genomförs och de faktiska resultaten. Det är därför också tveksamt till vilken hjälp en inspektion skulle vara i skolornas utveckling av arbetet med demokratiuppdraget.

Rekommendation: Skolverket får i uppdrag att genomföra en utvärdering av konsekvenserna av bestämmelsen om politiska partiers närvaro i skolan och hur den har påverkat skolornas demokratiarbete och elevernas möjlighet till likvärdig utbildning (s. 94)

Inga synpunkter.

Förslag: Den digitala plattformen Demokrati 100 år permanentas och breddas till att inte enbart fokusera på hundraårsjubileet (s. 95)

Inga synpunkter.